

Sabiedrības saskarsme ar korupciju veselības aprūpes jomā

Latvijas iedzīvotāju aptauja

2011.gada novembris

Galvenie rezultāti

2011.gada novembrī veiktās Latvijas iedzīvotāju aptaujas ietvaros respondentiem tika lūgts atzīmēt, vai, pēdējo divu gadu laikā ārstējoties poliklīnikā vai slimnīcā, viņiem ir nācies izmantot personiskos sakarus, pasniegt dāvanas vai veikt kādus neoficiālus maksājumus, vai arī tas nebija vajadzīgs.

Pētījuma rezultāti liecina, ka nedaudz vairāk kā puse Latvijas iedzīvotāju (54%) pēdējo 2 gadu laikā ir ārstējušies poliklīnikā, slimnīcā. Biežāk nekā caurmērā to darījušas aptaujātās sievietes, gados vecāki cilvēki (kuriem ir 55 gadi vai vairāk), respondenti ar pamatizglītību, cittautieši, nestrādājošie, iedzīvotāji ar vidējiem ienākumiem, Rīgā, Pierīgā un Latgalē dzīvojošie.

No Latvijas iedzīvotājiem, kuri pēdējo divu gadu laikā ir ārstējušies poliklīnikā un/vai slimnīcā, kopumā katrs trešais (33%) bija veicis neoficiālus maksājumus, izmantojis pazīšanos vai pasniedzis dāvanu, tajā skaitā 21% pasniedza nelielas dāvanas (suvenīri, ziedi, saldumi), 16% izmantoja personiskos sakarus, 7% veica neoficiālus maksājumus, 1% pasniedza lielākas dāvanas, un 0.4% apmaksāja pusdienas, kādus izklaides pasākumus.

To, ka nebija nepieciešams veikt neoficiālus maksājumus, izmantot pazīšanos, pasniegt dāvanas, norādīja aptuveni 2/3 respondentu (66%). Biežāk nekā caurmērā šādu atbildi sniedza iedzīvotāji ar pamatizglītību, nestrādājošie, aptaujātie ar zemiem ienākumiem, Pierīgā un Kurzemē dzīvojošie.

Savukārt to, ka pasniedza nelielas dāvanas (suvenīri, ziedi, saldumi), biežāk nekā caurmērā norādīja iedzīvotāji ar augstāko izglītību, publiskajā sektorā nodarbinātie un Rīgā dzīvojošie.

Atbildi „izmantoju personiskos sakarus (draugus, paziņas u.tml.)” biežāk nekā caurmērā atzīmēja vīrieši, respondenti ar augstāko izglītību, strādājošie (gan publiskā, gan privātā sektorā), iedzīvotāji ar augstiem ienākumiem un Latgalē dzīvojošie.

Saskaņā ar aptaujas datiem neoficiālus maksājumus biežāk nekā caurmērā veikuši publiskajā sektorā strādājošie un respondenti Vidzemē.

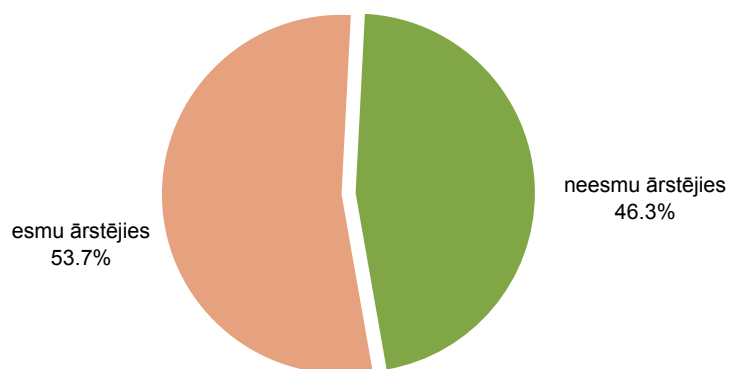
To, ka pasniedza lielākas dāvanas, biežāk nekā caurmērā minēja Pierīgā dzīvojošie un pētījuma dalībnieki lauku apvidos, bet atbildi „apmaksāju pusdienas, kādus izklaides pasākumus” visās analizētajās grupās norādīja ne vairāk kā 2%.

Jāatzīmē, ka līdzīgi jautājumi Latvijas iedzīvotājiem tika uzdoti arī 2005.gadā un 2007.gadā veiktajās aptaujās. Salīdzinot rezultātus, var konstatēt, ka 2011.gadā respondenti retāk nekā iepriekš atzīmēja, ka iepriekšējo 2 gadu laikā ir nācies ārstēties poliklīnikā, slimnīcā (2005.: 66%, 2007.: 61%, 2011.: 54%).

Pētījuma dati liecina, ka korupcija veselības aprūpes jomā būtiski nav mainījusies, salīdzinot ar 2007.gadu, bet ir mazāka nekā 2005.gadā: ārstējoties slimnīcā, neoficiālus maksājumus, dāvanas vai pazīšanos 2005.gadā bija izmantojuši 41%, 2007.gadā – 34%, 2011.gadā: 33%.

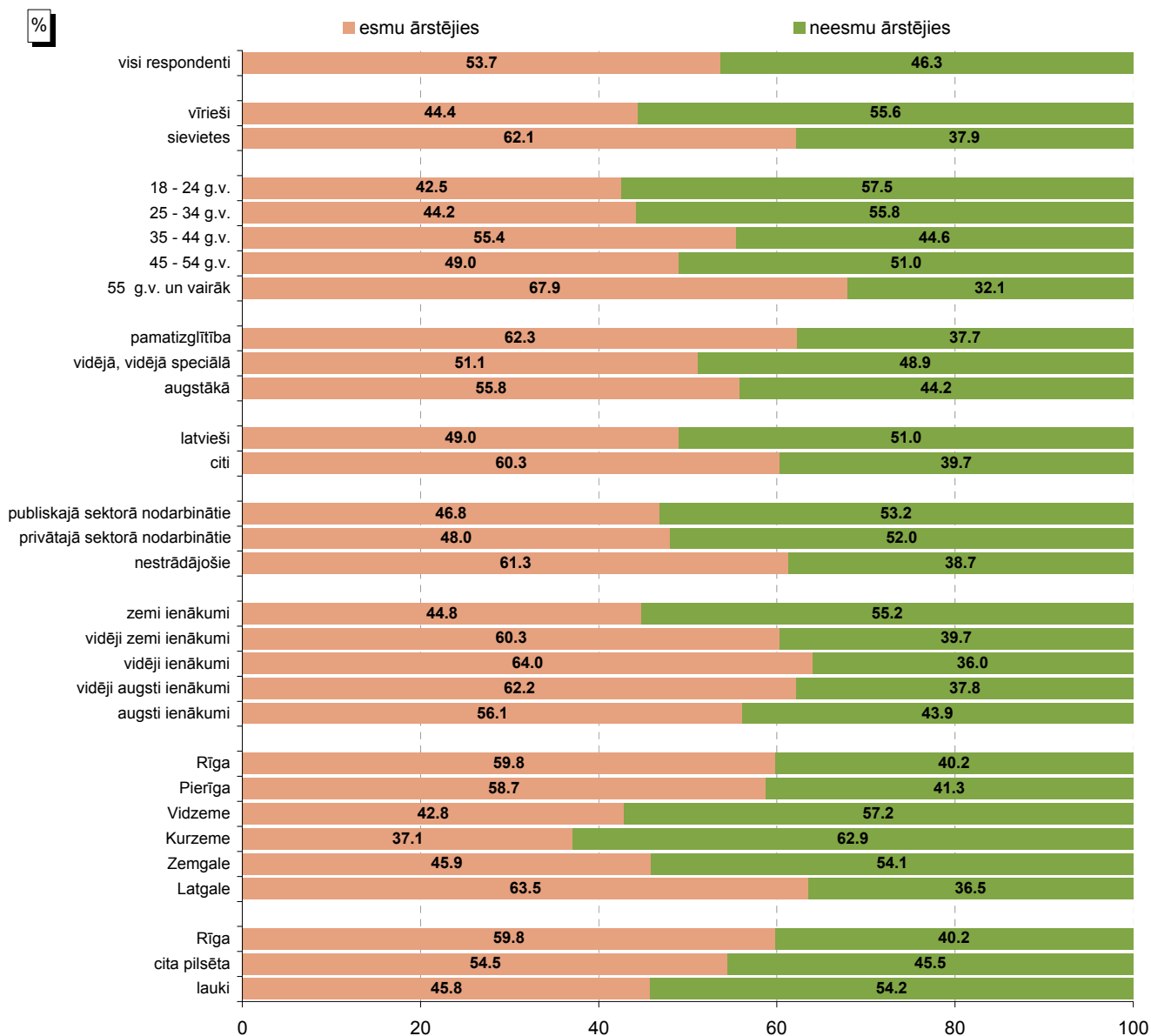
Pētījums: Sabiedrības saskarsme ar korupciju veselības aprūpes jomā

Atbildes uz jautājumu "Vai pēdējo 2 gadu laikā Jums ir nācies ārstēties poliklīnikā, slimnīcā?"

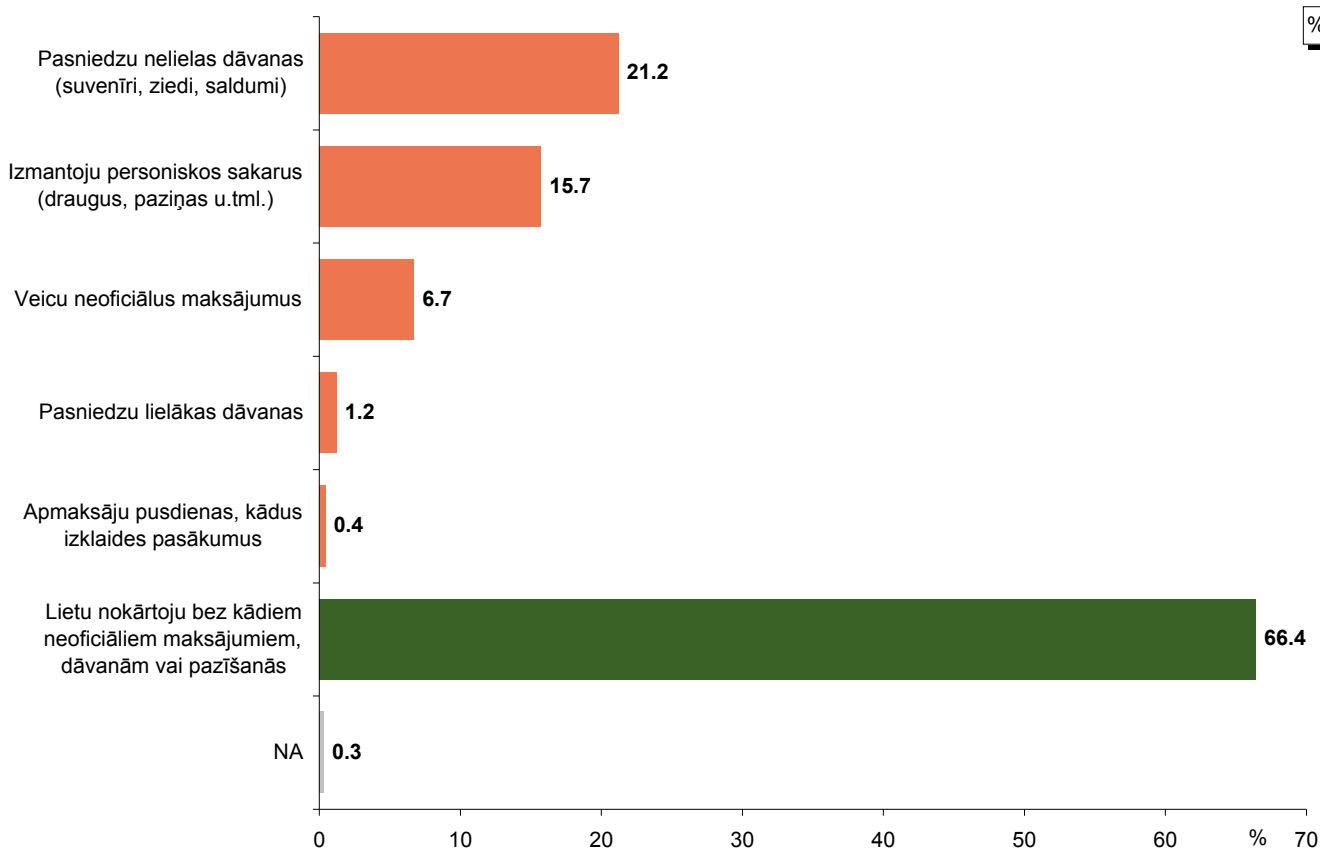
Bāze: visi respondenti, n=1008

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 6.lpp.

Atbildes uz jautājumu "Vai, ārstējoties poliklīnikā vai slimnīcā, Jums pēdējo 2 gadu laikā ir sanācis izmantot personiskos sakarus (draugus, paziņas), pasniegt nelielas dāvanas (suvenīri, ziedi, saldumi u.tml.), apmaksāt pusdienas vai kādus izklaides pasākumus, pasniegt lielākas dāvanas, veikt neoficiālus maksājumus, darīt kādas citas papildus darbības vai arī nebija vajadzīgi nekādi neoficiāli maksājumi vai pazīšanās?"

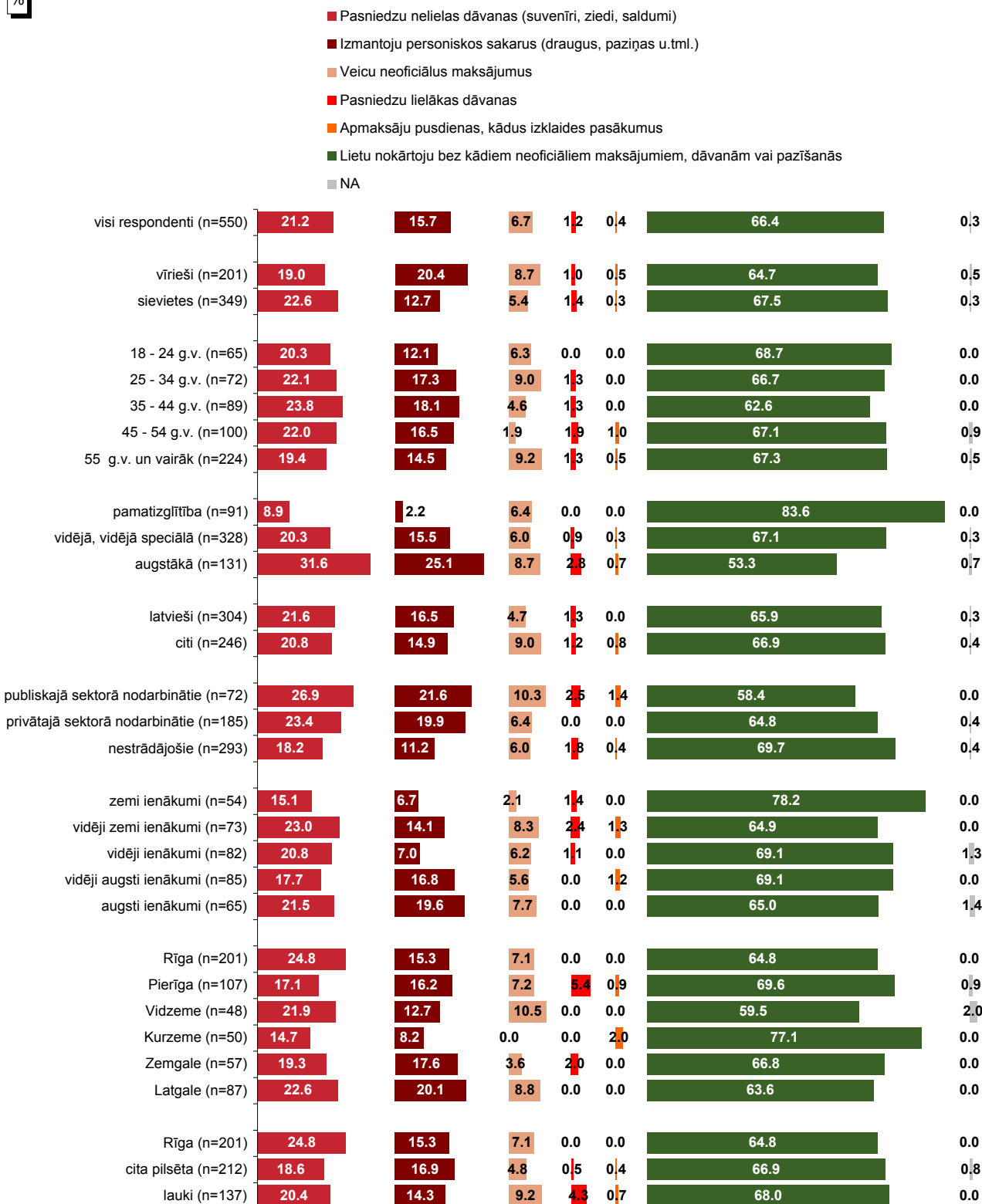
Bāze: respondenti, kuriem pēdējo 2 gadu laikā ir nācies ārstēties slimnīcā, poliklīnikā, n=550

Pētījums: Sabiedrības saskarsme ar korupciju veselības aprūpes jomā

Atbildes uz jautājumu "Vai, ārstējoties poliklīnikā vai slimnīcā, Jums pēdējo 2 gadu laikā ir sanācis izmantot personiskos sakarus (draugus, paziņas), pasniegt nelielas dāvanas (suvenīri, ziedi, saldumi u.tml.), apmaksāt pusdienas vai kādus izklaides pasākumus, pasniegt lielākas dāvanas, veikt neoficiālus maksājumus, darīt kādas citas papildus darbības vai arī nebija vajadzīgi nekādi neoficiāli maksājumi vai pazīšanās?"

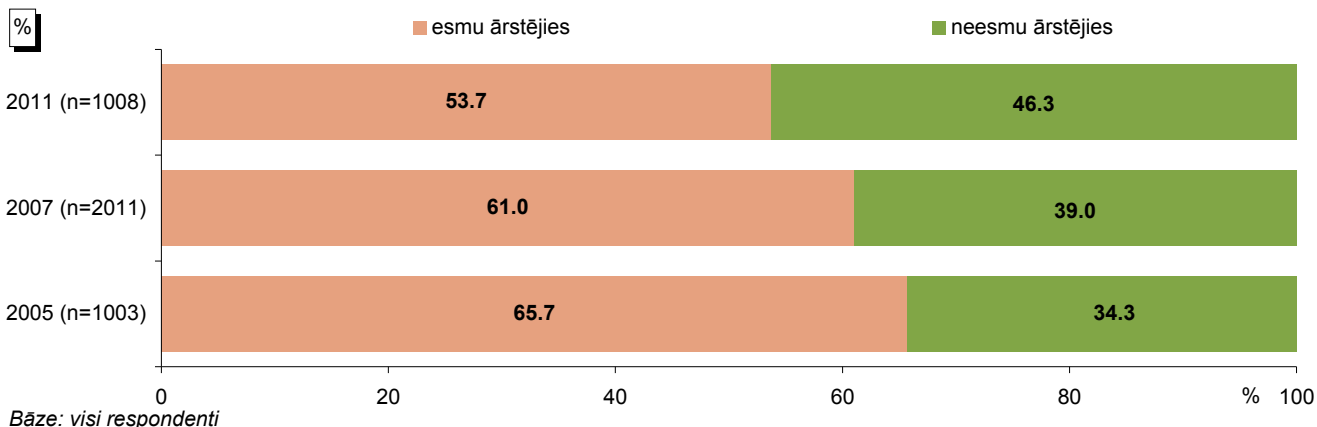
Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

%

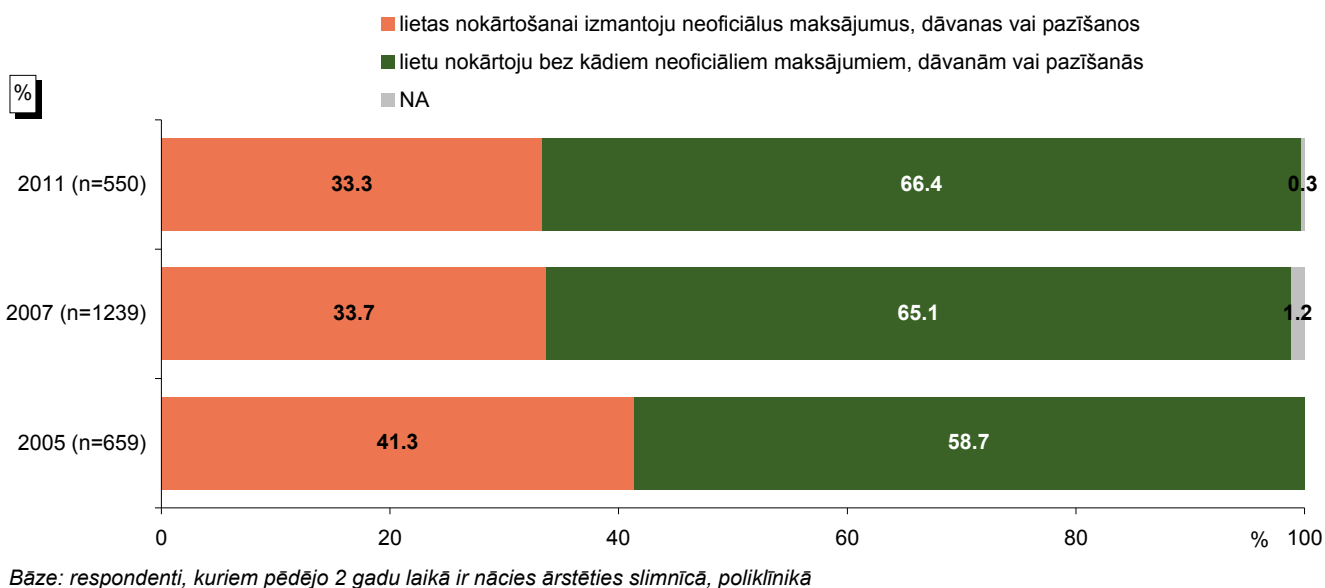
Bāze: respondenti, kuriem pēdējo 2 gadu laikā ir nācies ārstēties slimnīcā, poliklīnikā, n=550

Atbildes uz jautājumu "Vai pēdējo 2 gadu laikā Jums ir nācies ārstēties poliklīnikā, slimnīcā?" 2005., 2007. un 2011.gada aptauju datu salīdzinājums

Atbildes uz jautājumu "Vai, ārstējoties poliklīnikā vai slimnīcā, Jums pēdējo 2 gadu laikā ir sanācis izmantot personiskos sakarus (draugus, paziņas), pasniegt nelielas dāvanas (suvenīri, ziedi, saldumi u.tml.), apmaksāt pusdienas vai kādus izklaides pasākumus, pasniegt lielākas dāvanas, veikt neoficiālus maksājumus, darīt kādas citas papildus darbības vai arī nebija vajadzīgi nekādi neoficiāli maksājumi vai pazīšanās?"

2005., 2007. un 2011.gada aptauju datu salīdzinājums

SKDS

sabiedriskās domas pētījumu centrs

Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010

Tālr.: 67 312 876, fakss: 67 312 874

E-mail: skds@skds.lv

www.skds.lv